

Heemkunde Boxtel

Boxtel Kroniek

Heemkunde Boxtel

*7 april Jaarvergadering
21 april Heemkundelesing*

april 2022

Voorwoord

Door Henk van Beers, voorzitter

Heemkunde Boxtel:

Een nieuwe lente, een vertrouwd geluid, en dat al meer dan 80 jaar

Op 9 februari zijn de zeven oudste Heemkundekringen uit Noord-Brabant te gast in Alphen ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van onze overkoepelende organisatie 'Brabants Heem'. Deze kringen, allen ouder dan 75 jaar ontvangen een onderscheiding. Namens Heemkunde Boxtel neemt Gerard Buiks de replica van het beeld van de oprichter van Brabants Heem, in ontvangst. Willem Binck is het die al op 21 december van het eerste bezettingsjaar 1940 een oproep doet aan *'alle rechtgeaarde Brabanders over te gaan tot oprichting van heemkundige kringen omdat de noodzaak daartoe blijkt uit de tijdsomstandigheden'*. Alleszins begrijpelijk, immers de Duitse bezetter en zijn trawanten de NSB'ers zijn volop doende hun nazistische stempel te drukken op het dagelijks leven. De eigen *'identiteit en passie voor de eigen omgeving'* worden daarbij regelmatig misbruikt. Dichter bij huis is Piet Dorenbosch, daarin gesteund door een aantal actieve Boxelaren, dezelfde mening toegedaan met als gevolg dat zij midden in deze roerige oorlogsjaren op 12 maart 1941 de Heemkundige Studiekring voor Boxtel en omgeving oprichten. Vorig jaar, midden in de coronaperiode precies 80 jaar geleden. De kring voorziet duidelijk in een behoefte, in de eerste maanden melden zich tientallen leden. Maar het is oorlog, dus acuut wordt op 22 juli 1941 de heemkundekring door de bezetter verboden. Bijna vier jaar later, de bezetter is inmiddels met de staart tussen de benen vertrokken, wordt de draad weer opgepakt. Op 5 maart 1945 vindt in de De Ark onder leiding van voorzitter Dorenbosch en opnieuw onder overweldigende belangstelling de heroprichtingsvergadering plaats. De

mensen zitten weliswaar in de kou, weggedoken in hun jassen en op een droogje, maar het enthousiasme is ronduit hartverwarmend. Vanaf de nieuwe start komt Heemkunde Boxtel tot grote bloei.

Vandaag aan het begin van de lente beleven we een soort tweede heroprichting. Na 2 jaar Corona, wat in velerlei opzichten een rem betekende op onze activiteiten, waardoor alles noodgedwongen op een lager pitje moest. Nu corona (hopelijk) op haar laatste beentje loopt, breekt een nieuwe lente aan. Eindelijk weer een jaarvergadering op 7 april met de uitreiking van de heempluim naast een vol jaarprogramma met boeiende lezingen, excursies, actieve onderzoeken, nieuwe boeken en interessante artikelen in de onder een nieuwe naam verschijnende Heemkunde Kroniek. Wij beloven onze meer dan 200 leden dat zij geen spijt krijgen ooit lid geworden te zijn.

Zij die nog geen lid zijn nodig ik van harte uit het te worden. Voor de prijs van slechts 20 euro hoeft u het niet te laten. Wordt samen met ons een Heemkundige, iemand die in het verleden vindt waar je vandaag de dag plezier aan beleeft en die je helpt de dag van morgen beter te begrijpen. Van harte ben ik het dan ook eens met oud-voorzitter Dorenbosch die bij het 10-jarig bestaan in 1951 stelde *'De pijlers waarop het werk van Heemkunde Boxtel steunt, zijn de liefde voor en de kennis van het gebied dat men als zijn thuis beschouwt.'* Dat indachtig wens ik ons allen een vruchtbare en gezonde nieuwe lente toe.

Jaarvergadering donderdag 7 april 2022

We kijken nog een keer achterom naar het jaar 2020 en 2021 en richten daarna onze blik op de toekomst. De jaarvergadering, ofwel de algemene jaarlijkse ledenvergadering, vindt plaats op donderdag 7 april 2022 om 20.00 uur in de zaal van Grand Café Rembrandt te Boxtel.

U wordt hierbij van harte uitgenodigd.

AGENDA

Welkom en opening van de jaarvergadering door de voorzitter:

Notulen van laatste jaarvergadering 21 maart 2019:

Het verslag van de jaarvergadering van 2019 staat in de nieuwsbrief van april 2019, is te vinden op onze website www.heemkundeboxtel.nl onder agenda/nieuwsbrieven en er liggen kopieën op de tafels tijdens de jaarvergadering.

Financieel verslag over 2019, 2020 en 2021:

U vindt een verslag hiervan op de tafels tijdens de jaarvergadering.

De kascommissie:

De kascommissie voor het jaar 2019 bestond uit : F. van Susante en J. Schuller; voor 2020 uit J. Schuller en C. van der Heijden – van der Eerden en voor 2021 uit C. van der Heijden- van der Eerden en W. Steenbakkers

Begroting voor 2022:

Voorstel om de contributie voor komend jaar te handhaven op 20 euro. U maakt, als u dat nog niet gedaan hebt, het bedrag over op NL79RABO0128712880 t.n.v. Heemkunde Boxtel.

Bestuursaangelegenheden:

Rooster van aftreden. Volgens het rooster treden Gerard Buiks en Nellie van den Brandt-Boselie af. Zij stellen zich direct herkiesbaar.

De Heemkundeleden Harrie van den Berg en Henk van Beers hadden zich in 2020 verkiesbaar gesteld voor een bestuursfunctie. Beiden zijn zonder ledenraadpleging toegetreden tot het bestuur. Henk van Beers werd door de overige bestuursleden tot voorzitter gekozen. U bent in deze algemene ledenvergadering in de gelegenheid uw stem uit te brengen op deze twee aspirant bestuursleden. Wilt u ook een bestuurlijk steentje bijdragen aan onze vereniging, dan kunt u dit aangeven bij secretaris Christ van Eekelen tot uiterlijk 31 maart 2022.

Overzicht bestuur op 1 januari 2021:

Het bestuur bestaat uit: voorzitter Henk van Beers, secretaris Christ van Eekelen; penningmeester Nellie van den Brandt-Boselie; leden Gerard Buiks, Fons van Heesch en Harrie van den Berg.

Overzicht van de ledenactiviteiten in 2021:

Lezingen:

Heemkunde Boxtel verzorgde afgelopen jaar twee lezingen. In september vertelde Simon van Wetten over 'Brabant in de Franse tijd'. In oktober verraste Hans van den Eeden ons met 'Heftige vrouwen. Ons Jet en ons Zus'.

Excursies:

In 2021 werden geen excursies georganiseerd.

Grote excursie:

De grote excursie, die normaal gesproken in september wordt georganiseerd, ging niet door. De reiscommissie bestaat uit: Frank de Bont, Elly van Hellemond-Hendriks en Wilbert Steenbakkers.

Heemkamer:

Met het verdwijnen van de VVV aan de Markt verdween ook de Heemkamer in het historische pand van Magda-

lena van der Stappen. Sinds 2017 had Heemkunde Boxtel daar haar onderkomen om bezoekers te ontvangen en haar bestuursvergaderingen te beleggen. En sinds 2019 was ook het heemkundearchief daar opgeborgen. Vanaf 1 april 2021 huurt Heemkunde Boxtel een ruimte in de bibliotheek aan de Burgakker 4. Op de eerste verdieping van dat gebouw wordt het archief ondergebracht. De Heemkamer, die voor het publiek elke vrijdag van 10.00 tot 13.00 uur open is, bevindt zich op de begane grond. De Heemkamer bleef wegens coronamaatregelen gesloten tot 16 juli 2021 toen wethouder Desiré van Laarhoven de nieuwe ruimte feestelijk opende.

U kunt hier terecht met vragen over de historie van Boxtel. Heemkunde Boxtel heeft een grote verzameling boeken over de geschiedenis van Boxtel en Brabant, die ter plaatse kunnen worden ingezien. U kunt hier ook terecht als u vragen heeft over de beeldbank, waar u meer dan 45.000 foto's van Boxtel kunt vinden. We verzorgen uitleg over onze website, een site vol wetenswaardigheden over Boxtel. Heeft u zelf oude foto's van Boxtel of oude familiefoto's? Wij scannen ze graag voor uitbreiding van de beeldbank. U raakt de foto's niet kwijt, u krijgt ze altijd terug.

De index van het heemkundearchief is te vinden op de website. Mocht u onderzoek in dat archief willen doen, bent u van harte welkom tijdens de openingstijden van de Heemkamer of na een afspraak.

Overzicht van de werkgroep activiteiten in 2021:

- Heemkundepluim
- Website
- Beeldbank
- Boekenbank
- Bidprentjesbank
- Visualisatie canon van Boxtel
- Archeologie
- Wederopbouwperiode
- Archief
- WUBBB

- Boek St. Elisabethsdal, Hans de Visser
- Boek over Kasteel Stapelen
- Open Monumentendag
- Reiscommissie
- Jumbo plaatjes actie
- Toerisme

Heemkundepluim

Omdat de jaarvergadering van 2020 en 2021 niet doorging werd er die jaren ook geen heemkundepluim uitgereikt. De voorbereiding voor de pluimuitreiking 2020 was helemaal klaar en daarom zal die uitreiking tijdens deze jaarvergadering plaatsvinden.

De jury bestaat uit Joop Schuller, Harrie van den Berg, Ruud van Casteren, Boudewijn Mijjer en Nellie van den Brandt-Boselie. Aftredend zijn Ruud van Casteren en Joop Schuller. Nieuwe juryleden zijn van harte welkom.

Website:

De website www.heemkundeboxtel.nl is een groot succes te noemen. Er worden veel lovende woorden gesproken over de vormgeving en inhoud. Geregeld wordt de website aangevuld met nieuwe wetenswaardigheden. In 2021 werd de website door 9595 personen bezocht, die 43.000 pagina's bezochten. De meeste bezoekers (92,6%) komen, begrijpelijk, uit Nederland maar de rest van de bezoekers komt uit 46 andere landen over de gehele wereld. De top 3 van landen waar de bezoekers vandaan komen is: Nederland, België en Amerika. Webmaster: Dik Bol die geassisteerd wordt door Christ van Eekelen.

Beeldbank Boxtel

Sinds mei 2016 heeft Heemkunde Boxtel een nieuwe beeldbank, die te bereiken is via www.beeldbankboxtel.nl. Meer dan 45.000 foto's van (oud) Boxtel zijn hier te bewonderen. Maandelijks komen er nieuwe en oude foto's bij.

De beeldbank werd in 2021 15.031 keer bezocht. Deze bezoekers zagen 252.063 foto's.

Systeembeheerder: Dik Bol en gegevensbeheerder: Christ van Eekelen

Boekenbank

Naast de beeldbank kent Heemkunde Boxtel ook een boekenbank. Heemkunde Boxtel heeft een groot aantal boeken (743) in haar bezit, die in te zien zijn in de Heemkamer in de bibliotheek aan de Burgakker.

In www.boekenbankboxtel.nl kunt u alle titels raadple-

gen. In 2021 deden dat 1127 personen die 2857 boektitels raadpleegden.

Systeembeheerder: Dik Bol en gegevensbeheerder: Christ van Eekelen

Bidprentjesbank

De bidprentjesbank groeit nog steeds. Op 31 december 2021 telde de bank 3000 bidprentjes.

www.bidprentjesboxtel.nl. Hier komen bidprentjes van mensen die in Boxtel geboren of overleden zijn, of er gewoond hebben. In 2021 telde de bidprentjesbank 1429 bezoekers die 13.769 prentjes bekeken.

Systeembeheerder: Dik Bol en gegevensbeheerder: Wilbert Steenbakkers.

Rabo Club Support

In november konden leden van de Rabobank weer hun stem uitbrengen voor hun vereniging. De 'prijzenpot' van € 200.000,- werd eind 2021 verdeeld.

Ook Heemkunde Boxtel deed mee aan het prijzenfestival en kreeg veel stemmen die goed waren voor een bedrag van € 298,61. Iedereen die gestemd heeft op Heemkunde Boxtel : HARTELIJK BEDANKT !

Ontwikkeling van de gezondheidszorg in Boxtel (Visualisatie canon van Boxtel)

De werkgroep heeft in 2018 een aanvang gemaakt met een nieuw project, n.l. de ontwikkeling van de gezondheidszorg in Boxtel in beeld brengen. Hiervoor is de werkgroep uitgebreid met twee voormalig huisartsen en een verpleegkundige. Dus aan deskundigheid geen gebrek. Hoe de visualisatie vorm gaat krijgen is nog niet helemaal bekend. Vanwege coronamaatregelen moest de werkgroep een pas op de plaats maken. Dat betekende niet dat er helemaal niets gedaan werd. In kleine groepen werden onderdelen van het project in kaart gebracht.

helemaal opnieuw geïndexeerd en gerubriceerd zodat het beter toegankelijk is geworden. In april 2021 werd het archief in de nieuwe ruimte in de bibliotheek aan de Burgakker ondergebracht. De index van het archief is via de website te raadplegen. Met de gevonden informatie op de website kan op alle vrijdagen tussen 10.00 en 13.00 uur in de Heemkamer verder onderzoek gedaan worden.

Archeologie

Heemkunde Boxtel heeft een archeologie-werkgroep die samenwerkt met Stichting Kek Liempt en Heemkundevereniging De Kleine Meierij. In het Oertijdmuseum is een ArcheoHotspot ingericht, die in 2021 een zelfstandige stichting is geworden. Van daaruit worden evenementen op archeologie-gebied georganiseerd. Ook houdt de werkgroep een vinger aan de pols met betrekking tot alles wat met archeologie en/of -wetgeving te maken heeft. Het project gemeenschapsarcheologie CARE kon in 2021 niet doorgaan in verband met de coronamaatregelen. Het is een actieve groep die ook vaak met de schoenen in de modder staat. De groep bestaat uit de volgende Heemkundeleden: Dik Bol (voorzitter), José Poort, Gerard Buiks, Cor van Vught, Carlo Spee, Jaap van der Woude, Karlijn de Wild en René Fraaije.

Wederopbouwperiode

Misschien wel een vergeten periode. Maar daar komt verandering in. Samen met de gemeentelijke Monumentencommissie denkt Heemkunde Boxtel mee over hoe deze periode meer aandacht kan krijgen. Het gaat dan over de wederopbouw van Boxtel na de Tweede Wereldoorlog. Om de periode af te bakenen is gekozen voor 1945 tot 1965. Harrie van den Berg maakt namens Heemkunde Boxtel deel uit van die werkgroep, waar naast heemkundelid en voorzitter van de Monumentencommissie Bea Schoenmakers ook ambtenaren van afdeling Erfgoed en een aantal plaatselijke architecten deel van uitmaken. In 2021 heeft deze commissie op een laag pitje gestaan.

WUBBB

Werkgroep Uitvoering Bestemmingsplan Buitengebied Boxtel. De werkgroep heeft tot taak burgemeester en

Deze werkgroep bestaat uit: Guus Beekooy, Hans van Liempt, Marcel van Roosmalen, Thed van den Aker, Nel van Doorn en Christ

van Eekelen

Heemkunde archief

Op 2 februari 2019 vond de verhuizing van het archief in Liempde naar de zolder van het Hofje plaats en werd

wethouders te adviseren over het beleid voor het buitengebied en de uitvoering daarvan. Namens Heemkunde Boxtel maakt Harrie van den Berg hier deel van uit.

Boek over St. Elisabethsdal, Hans de Visser

Een werkgroep heeft het script voor een boek over het Clarissenklooster St. Elisabethsdal, dat Hans de Visser nagenoeg gereed had, alsnog het levenslicht laten zien. Het boek werd aan alle leden van Heemkunde Boxtel gratis verstrekt. De werkgroep bestond uit: Hanneke van der Eerden, Henk van Beers, Geertrui van Synghel, Rini van Oirschot en Christ van Eekelen.

Boek over Kasteel Stapelen

Op 1 september 2018 sloot kasteel Stapelen haar toegangspoort. Veel archiefmateriaal, foto's en boeken werden geschonken aan Heemkunde Boxtel.

Ger van den Oetelaar is al geruime tijd bezig om samen met Adriaan van Abeelen, Ruud van Nooijen en Christ van Eekelen een boek samen te stellen dat handelt over de opgravingen van de jaren zestig van de 20^e eeuw, de geschiedenis van het kasteel en over zijn bewoners. Het boek zal in het najaar van 2022 verschijnen.

Open Monumentendag

De jaarlijkse Open Monumentendag wordt mede door Heemkunde Boxtel georganiseerd. In 2021 was het thema 'Jouw monument is mijn monument'. In dat kader paste mooi het feit dat vijf bewoners van gerestaureerde Buxtelse monumenten hun deuren openstelden voor het publiek. Wethouder Desireé van Laarhoven reikte de monumentenprijs 2021 uit aan de trotse eigenaren van Herberg Den Eijngel in Lennisheuvel, Leo Koenraads en Carly Brussé

In het MUBO waren die dag lezingen over het herbestemmen van religieus erfgoed gevolgd door een rondleiding in de directe omgeving van het MUBO. Hiervoor zijn historische foto's op het muurtje langs de Baroniestraat aangebracht. Deze zijn nog steeds te bewonderen. Samen met Bea Schoenmakers van de Monumentencommissie werd hier aan meegewerkt door Fons van Heesch en Harrie van den Berg.

Reiscommissie

Vanwege de coronamaatregelen heeft de reiscommissie geen excursie kunnen organiseren in 2020 en 2021. Vol goede moed en met een positieve blik is de commissie bezig om in september 2022 een mooie reis uit te stippen. De reiscommissie bestaat uit: Frank de Bont, Elly van Hellemond-Hendriks, Wilbert Steenbakkers en Nellie van den Brandt-Boselie.

Beeldscherm

Heemkunde Boxtel heeft dankzij een subsidie van €4000,- van het Prins Bernhard Cultuurfonds een groot verrijdbaar 85 inch beeldscherm kunnen aanschaffen. Dit scherm wordt gebruikt om tijdens de openstelling van de Heemkamer foto's uit de beeldbank te tonen en om presentaties te verzorgen.

JUMBO-spaaractie

Na het grote succes van de plaatjes spaaractie Jumbo en Heemkunde Boxtel in 2020 vroeg Jumbo-Boxtel manager Oskar Martens of wij nogmaals een historisch album konden verzorgen.

Ook deel 2 van dit album vond gretig aftrek. In totaal werden er 2000 albums gedrukt, die allemaal uitgegeven zijn. Er werden 176.000 setjes van 4 plaatjes in omloop gebracht. Totaal dus meer dan 700.000 plaatjes. Komt u nog plaatjes tekort voor uw album, dan kunt u in contact opnemen met de secretaris Heemkunde Boxtel.

Toerisme

Heemkunde en toerisme. Hoe kan Heemkunde Boxtel hieraan bijdragen? De beeldbankboxtel telt nu meer dan 45.000 foto's van Boxtel en oud-Boxtel. Deze foto's zijn wereldwijd te aanschouwen. Door een koppeling met Google maps en Streetview is direct een verbinding te maken met oud en nieuw. De kosten die dat met zich meebrengt worden gedeeltelijk gedragen door de gemeente Boxtel. Heemkunde Boxtel zet hiermee Boxtel letterlijk op de kaart. Ook de activiteiten van Crossroads, Remember en Open Monumentendag werden mede gefinancierd door de gemeente Boxtel. Verder is de website van Heemkunde Boxtel een enorme kennisbank voor toeristen of dagjesmensen, die Boxtel willen bezoeken.

Nieuwsbrief

De redactie van deze Nieuwsbrief / Kroniek heeft u tijdens de coronapandemie voorzien van 11 nieuwsbrieven vol nieuws en andere heemkundige wetenswaardigheden. Samen met gastschrijvers hebben we 208 pagina's vol geschreven. De redactie, Hanneke van der Eerden en Christ van Eekelen, is in 2022 versterkt met redactielid Nellie van den Brandt-Boselie. Ook u kunt een bijdrage leveren. Een oproep hiertoe vindt u in het artikel 'Nostalgie' op bladzijde 18 en in het voorwoord.

Donderdag 21 april 2022 om 20.00 uur

zaal Rembrandt, Rechterstraat 56 Boxtel

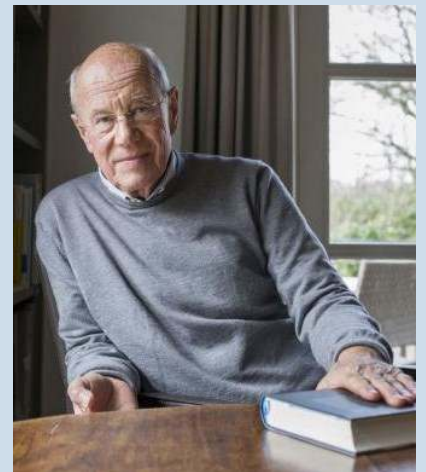
‘De emancipatie van Brabant’

Lezing door dr. Cees Slegers

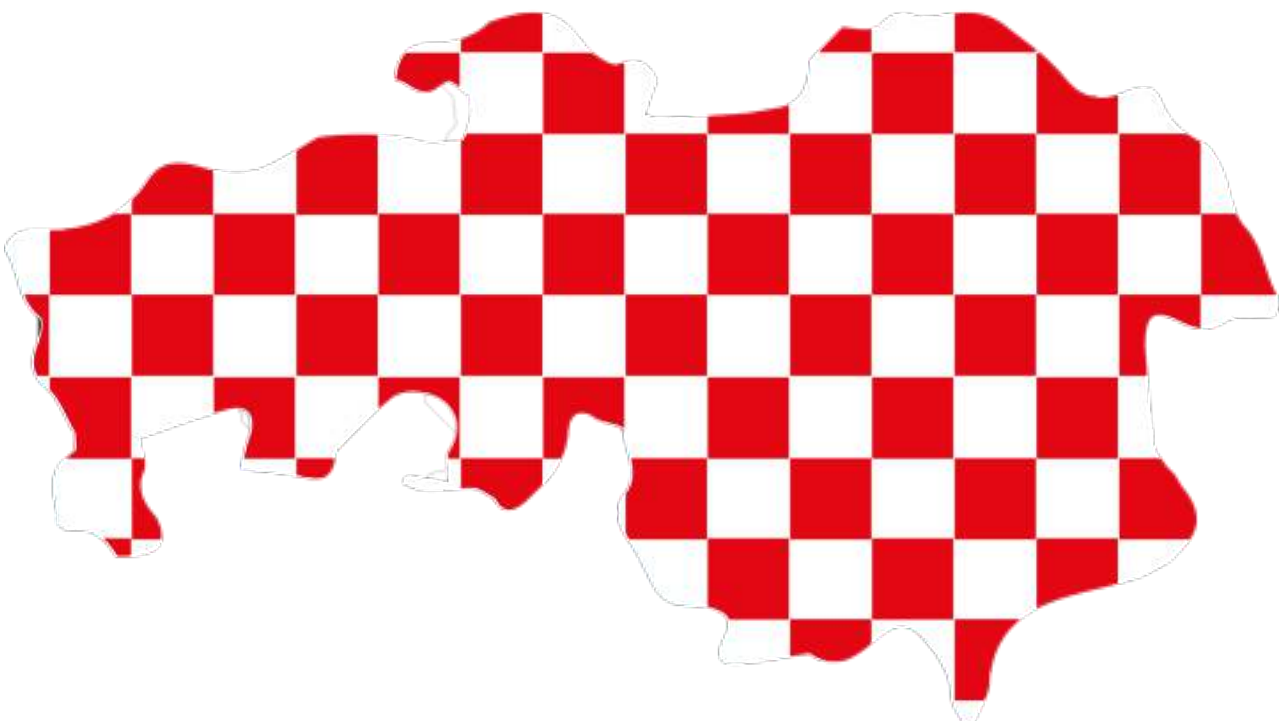
De emancipatie van Brabant

Ruim tweehonderd jaar geleden, in de Franse tijd, werd het voormalige Generaliteitsland Staats-Brabant een volwaardige provincie van de eenheidsstaat Nederland. Het duurde echter nog heel lang voor dit cultureel achtergebleven gebied zich ontwikkelde tot de zelfbewust provincie Noord-Brabant die het nu is. De emancipatie van de Brabantse katholieken speelde daarbij een voorname rol. Door de oprichting van katholieke instellingen van hoger onderwijs in het eerste kwart van de twintigste eeuw ontstond er een eigen culturele en politieke elite met eigen verenigingen van schrijvers, kunstenaars, journalisten en culturele tijdschriften. Na de Tweede Wereldoorlog bloeide het ‘nieuwe Brabant’ van Jan de Quay zowel op economisch als cultureel gebied. Halverwege de jaren zestig kwam er een abrupt eind aan de rol van de katholieke zuil. Cees Slegers zal een overzicht geven van deze emancipatiegeschiedenis en daarbij frappante gelijkenissen met onze huidige tijd aanstippen.

Dr. Cees Slegers (Cromvoirt 1944) studeerde sociologie in Tilburg. Van 1987 tot 2002 was hij directeur van de Raad voor Welzijn, Onderwijs en Cultuur Noord-Brabant. Vanaf januari 2003 tot 2006 was hij onder-

zoeker bij de leerstoel ‘Cultuur in Brabant’ bij de Universiteit van Tilburg. In november 2001 promoveerde hij aan de Universiteit Maastricht op het proefschrift *Antoon Coolen. Biografie van een schrijver*. Hij publiceert over cultuurhistorische onderwerpen en houdt daar lezingen over.

Uitbreidingsplan Selissen, een product van de wederopbouw.

Door Harrie van den Berg

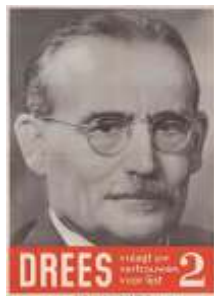
De Tweede Wereldoorlog laat diepe sporen na.

Geen land in West-Europa, Duitsland uitgezonderd, komt zo beschadigd uit de Tweede Wereldoorlog als Nederland. Veel huizen, gebouwen, wegen en bruggen zijn vernield, vervoersmiddelen en machines zijn naar het Derde Rijk versleept en het economisch leven is praktisch tot stilstand gekomen. Er is een tekort aan alles en het land staat op de rand van een bankroet. Iedereen begrijpt dat er bijzondere maatregelen nodig zijn om de oorlogsschade te kunnen herstellen. Daarom komt de regering met een wederopbouwplan dat voor een belangrijk deel het aanzien van de eerste twee decennia na de Tweede Wereldoorlog zal gaan bepalen. De voornaamste punten uit dit plan zijn:

Vanuit den Haag wordt strikt geregeld waar, wanneer, door wie en op welke manier er gebouwd gaat worden. Iedereen, van hoog tot laag, moet zich maximaal en zonder kritiek voor de wederopbouw inzetten ('niet lul-len maar poetsen' is het motto).

De lonen moeten laag worden gehouden.

Icoon van de wederopbouwperiode wordt Willem Drees. Hij levert als premier van verschillende kabinetten een grote bijdrage aan de uitvoering van het wederopbouwplan en legt de grondslag voor het sociale stelsel en de welvaartsstaat.

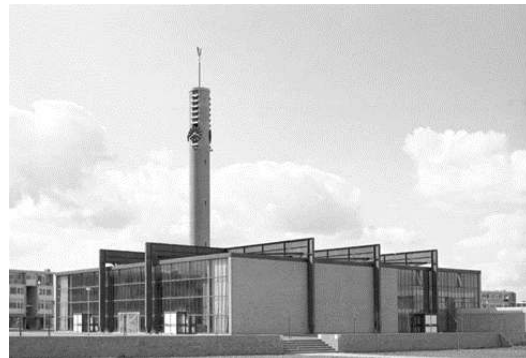

Verkiezingsaffiche 1952

Woningnood volksvijand nummer 1.

Net als in heel Nederland is in Boxtel direct na de oorlog de behoefte aan woningen groot. Dat komt niet alleen doordat er veel huizen beschadigd of verwoest zijn, maar ook omdat de woningproductie jarenlang praktisch stil heeft gelegen. De woningnood wordt in het begin alleen maar groter vanwege de schaarste aan

bouwmaterialen en omdat de Regering voorrang geeft aan het herstellen van wegen, havens en fabrieken. In 1948 verklaart minister van Wederopbouw In 't Veld woningnood officieel tot volksvijand nummer 1. Met noodwoningen en prefab huizen probeert men de ergste nood te lenigen. Gelukkig is het aan het begin van de jaren 50 zover dat er geld en materialen beschikbaar zijn om de woningnood grondig aan te gaan pakken. In Boxtel kan dan het Uitbreidingsplan Selissen van start gaan.

Maria Reginakerk 1962

Verzuiling.

De Nederlandse samenleving wordt tijdens de wederopbouw nog gekenmerkt door een sterke verzuiling. Daaronder verstaan we de opdeling van de maatschappij op grond van geloofsovertuiging en/of maatschappelijke opvattingen. Er zijn 4 zuilen: de katholieke, de protestants-christelijke, de socialistische en de neutrale of liberale zuil. Iedere zuil heeft eigen organisaties op alle terreinen van het maatschappelijk leven zoals politiek, vakvereniging, omroep, kranten, onderwijs, gezondheidszorg, jeugdbeweging en sport. In de praktijk betekent dat dat je van de wieg tot het graf bijna alleen met mensen uit je eigen zuil te maken krijgt. Tot de katholieke zuil behoren organisaties als de KVP (politieke partij), de KAB en NKV (vakverenigingen), de KRO (omroep), de Volkskant en De Tijd (kranten) katholieke scholen en sportclubs. In Boxtel heeft de katholieke zuil het voor het zeggen. Bij de Tweede Kamerverkiezingen van 1946 krijgt de KVP (Katholieke Volks Partij) in Boxtel maar liefst 87% van de stemmen. Het Uitbreidingsplan Selissen is dan ook opgezet als een katholieke parochiebuurt met in het centrum een kerk, een gemeenschapshuis en twee katholieke basisscholen. Dit zijn respectievelijk de Maria Reginakerk, het gemeenschapshuis De Walnoot, de Zonnehoekschool voor jongens en de Maria Koningschool voor meisjes. Pastoor Herman de Beer van de Maria Reginaparochie heeft een vinger in de pap bij alles wat er in Selissen gebeurt. De wijk bestaat voor het overgrote deel uit sociale huurwoningen die worden gerealiseerd door de katholieke Bouwvereniging St. Joseph en door de Gemeente Boxtel.

Noodwoningen aan de Dufourstraat

Het gezin is de hoeksteen van de samenleving.

In de wederopbouw is dat zeker binnen de katholieke zuil een absolute waarheid. Onder het gezin wordt het traditionele gezin verstaan. Vader is het hoofd van het gezin en verdient buitenshuis de kost. Moeder blijft

Eengezinswoningen aan de St. Willibrordstraat

thuis en zorgt voor het huishouden. Samen voeden ze, zoveel mogelijk binnen het gezin, de kinderen op tot 'goede' katholieken. Nog tot in de jaren zestig is het gebruikelijk dat vrouwen hun baan opzeggen als ze trouwen zodat zij zich geheel aan hun gezin kunnen wijden. Voor het traditionele gezin wordt de eengezinswoning als ideale oplossing gezien. Dat is een woning op de begane grond, met een eigen rechtstreekse toegang tot de openbare weg, bestemd voor de huisvesting van één gezin. Omdat de meeste van de huizen in Selissen woningwetwoningen zijn, is het ontwerp gebonden aan de strenge eisen die het Ministerie van Volkshuisvesting en Wederopbouw aan dergelijke woningen stelt wat betreft kosten, materiaalgebruik, indeling en afmetingen. Dit resulteert in de lange rijen doorzonwoningen die we in de meeste straten in Selissen tegenkomen. De enige vrijheid die de architect bij deze woningen nog heeft, is het aanbrengen van accenten in de gevels, waardoor de huizen toch iets eigens krijgen. In Selissen zien we vaak dat hij er voor kiest om bij het eerste en het laatste huis van een rij een opvallend ornament van kunststeen of smeedwerk toe te passen.

Toch hoogbouw in Selissen.

Tijdens de gehele wederopbouwperiode is Martien van Helvoort burgemeester van Boxtel. Hij vindt dat met de bouw van alleen maar eengezinswoningen de woningnood niet snel genoeg opgelost kan worden en wil daarom ook hoogbouw in Selissen. De gemeenteraad is het daar aanvankelijk niet mee eens. Gezinnen zijn beter af met een eengezinswoning. Deze bieden meer mogelijkheid tot recreatie in gezinsverband en moeder kan de buiten spelende kinderen beter in de gaten houden. Van Helvoort weet echter zijn zin toch door te drukken en zo verschijnt er voor het eerst hoogbouw in Boxtel. Dit zijn de portiekflats met vier

Flats aan de Baandervrouwenlaan

bouwlagen aan de Baandervrouwenlaan, het Maria Regina-plein en de Achterberghstraat.

Toen was geluk heel gewoon.

Dit liedje met tekst van Van Kooten en de Bie en later tot hit gemaakt door Gerard Cox, geeft de sfeer van de wederopbouw weer. Er is een grote saamhorigheid. Gezamenlijk wil men Neder-

Sneeuwpret op de Zonnehoekschool 1955

land weer opbouwen met hard werken, het afzien van loonsverhogingen en het accepteren van de schaarste op veel gebieden. Dat schept een band. Door de verzuijing verkeert men steeds met gelijkgestemden binnen dezelfde vertrouwde omgeving. Deze omgeving zorgt door de sociale controle ook voor een vangnet. Dat maakt de wereld een stuk kleiner maar wel veel vertrouwer. Het geeft het gevoel van geborgenheid en veiligheid dat in het bewuste liedje naar voren komt.

Spruitjeslucht.

Midden jaren 60 verandert Nederland sterk. Er komt een welvaartsexplosie en er is een grote drang naar vrijheid, democratisering en zelfontplooiing. De wederopbouw komt ineens in een heel ander licht te staan. Vanwege de strenge normen en waarden, de geringe bestedingsruimte en de grote sociale controle gaat men deze periode bekrompen, sober en kleinburgerlijk vinden. Het wordt de tijd van de spruitjeslucht genoemd. Dat slaat ook terug op de gebouwen uit die periode. Daarin is als het ware deze spruitjeslucht nog te ruiken. Ze worden in rap tempo afgebroken of ingrijpend gerenoveerd zonder gevoel voor het oorspronkelijke karakter. Het aanzien van Selissen is daardoor sterk veranderd. Gelukkig is de laatste jaren een einde gekomen aan de onderwaardering voor de wederopbouw. Er is nu veel meer belangstelling voor deze unieke periode uit onze jongste geschiedenis waarin saamhorig, met hard werken, weinig middelen en veel creativiteit Nederland weer wordt opgebouwd. Deze waardering geldt ook voor de gebouwen. Zij vertellen ons het verhaal van deze unieke tijd. Er wordt in Boxtel zelfs over gesproken om enkele markante panden een beschermde status te geven.

Sloop Maria Reginakerk 2003

Bolle akkers

Door Nel van Doorn

Vrikkhoven in Liempde is het meest bekend vanwege Landgoed Velder, maar in de buurtschap zijn nog meer unieke, cultuurhistorische landschapselementen te vinden. De meest kenmerkende hiervan zijn de *bolle akkers*. Hiervan zijn twee varianten bekend: *open akkercomplexen* en individuele *bolle akkers*. Niet te verwarren met de bloembollenteelt dus.

Grote, open akkercomplexen

Open akkercomplexen bestaan uit een groot aantal bij elkaar gelegen akkerpercelen. Ze hebben een omvang van 50 tot 200 hectare en zijn vaak vernoemd naar het gehucht waartoe ze behoren, of naar een belangrijk landschappelijk element. In Liempde liggen zo de Vrikkhovense akker, Hezelaarse akker, Bergakker en de Kerkakker.

Ten opzichte van het omliggende landschap zijn open akkercomplexen hoger gelegen, omdat ze zijn gevormd op natuurlijke dekzandruggen. Van oudsher zijn deze dekzandruggen aantrekkelijke woongebieden geweest, wat ze archeologisch zeer waardevol maakt. Aanvankelijk stonden de woningen van de boeren op de akkers zelf, maar in de loop van de eeuwen werden deze naar de randen verplaatst. Een nog bestaand en goed zichtbaar voorbeeld hiervan is de Rosenhofstraat aan de rand van de Vrikkhovense akker.

Open akkercomplexen kenden een bol profiel waarbij het hoogteverschil tussen het centrum en de randen van het complex enkele meters kon bedragen. Die vorm werd extra geaccentueerd door eeuwenlange plaggenbemesting. Vanwege de grote behoefte aan mineralen gebruikten de boeren hiervoor potstalmest, vermengd met plaggen die afkomstig waren uit de nabijgelegen heide- en broekgebieden. Deze plaggen bestaan uit verteerbare, organische stoffen, maar bevatten ook onverteerbaar anorganisch materiaal. De geleidelijke ophoging van de akkers met plaggendekken werd vooral bevorderd door dit onverteerbare materiaal en de hoge concentraties mineralen die in de open akkercomplexen achterbleven. In bodemkundig opzicht worden de open akkers daarom geclassificeerd als *enkeerdgronden*: zandgronden met een humushoudende bovengrond van meer dan een halve meter dikte die als gevolg van deze langdurige bemesting met zandrijke potstalmest is ontstaan. Het gevormde plaggendek heeft een sterk isolerende en conserverende werking voor het materiaal dat eronder ligt.

Oneffenheden in de dekzandruggen zijn na eeuwenlang akkerbeheer weggewerkt, waardoor de open akkercomplexen begin 21^e eeuw ook veel vlakker ogen. De bolling die soms nog wel zichtbaar is, is een restant van

de oorspronkelijke dekzandrug en is dus minder het gevolg van het opgebouwde plaggendek van de oudere akkers.

Individuele bolle akkers en bolle akkercomplexen

De ontginningen die vanaf circa 1300 plaatsvonden, hebben geleid tot de vorming van individuele *bolle akkers*. Ze komen vaak in groepen voor en vormen zo een *bolle akkercomplex* en zijn veel jonger dan de open akkercomplexen. Een bolle akker is in de regel een halve tot twee hectare groot en heeft een goed herkenbare, bolle vorm. Het midden van de bolle akker is vaak een halve tot een hele meter hoger gelegen dan de randen, waar vaak een houtsingel, haag of houtwal omheen was aangelegd.

De bolle vorm is het gevolg van het jarenlang structureel op dezelfde manier beheren van de akker. Waarschijnlijk houdt dit verband met de destijds nattere omstandigheden in het gebied. De bolle vorm werd bovendien verder versterkt doordat aan de randen, waar met karren werd gereden, het zand eerder verstoof dan midden op de akker.

De eerste Pastoor in Boxtel

(stamboom)onderzoek naar de familie Pastoor

Door Christ van Eekelen

De Buxtelse veldwachter Dirk Pastoor (1796-1874) is lange tijd de enige veldwachter in Buxtel. Door mijn onderzoek naar de stamboom van de familie Pastoor komen veel wetenswaardigheden van deze persoon en zijn familie aan het licht. Hieronder volgt een kleine samenvatting uit het onderzoek naar deze familie, dat begint in De Bilt en zal eindigen in Buxtel.

In 1832 wordt de Buxtelse veldwachter Lambertus van den Berg ontslagen en het gemeentebestuur is naarstig op zoek naar een nieuwe veldwachter.

Een zekere Dirk Pastoor, wachtmeester bij de Rijdende Artillerie ingedeeld bij batterij nr. 10 en vermoedelijk op dat moment in Buxtel gelegerd, solliciteert naar de openstaande vacature. Op 19 maart 1833 stelt de Gouverneur van de provincie Noord-Brabant Dirk Pastoor aan als veldwachter van de gemeente Buxtel tegen een jaarsalaris van 163 gulden 50. Hij zal tot 1846 de enige veldwachter van Buxtel blijven ondanks het feit dat er veel militairen in en rondom Buxtel gelegerd zijn i.v.m. de Belgische opstand van 1831.

Dirk Pastoor wordt op 2 juli 1796 in de Bilt geboren en op 17 jarige leeftijd gaat hij een dienstverband aan bij het korps Rijdende Artillerie. Hij is verschillende jaren in de Bussche Mortelkazerne gelegerd en neemt deel aan veldtochten in Frankrijk en België. Zo vecht hij in de slag bij Waterloo en neemt hij deel aan de 10-daagse veldtocht 'ter bevestiging van de Belgische opstand'. Voor deze laatste veldtocht wordt hij onderscheiden met het Metalen kruis, ook wel het Hasselt kruis genoemd. Na twintig jaar militaire dienst krijgt hij van zijn commandant goede referenties mee die er voor zorgen dat hij door de burgemeester van Buxtel bij de Gouverneur van de provincie Noord-Brabant wordt aanbevolen als

In 1833 koopt Dirk Pastoor een huis in de Rechterstraat (rechts, waar het bovenlicht openstaat)

de nieuwe veldwachter.

In 1823 trouwt Dirk met Maria Anna Mardulijn, een kantwerkster uit Mechelen. Een aantal maanden eerder wordt hun zoon Johannes Dirk geboren.

Als Dirk Pastoor als veldwachter wordt aangesteld koopt hij in december 1833 van Martinus Liket, tapper te Esch en Willebrordus van Exel, koperslager te Buxtel een huis met erf en tuin aan de Rechterstraat hoek Wiemelhoek. Het huis is ook bekend als snackbar Taurus en cafetaria het Smitje. (op dit moment staat het leeg en vermoedelijk werd het gebouwd in de 17e of 18e eeuw) Hij koopt het huis voor een bedrag van 200 gulden en sluit hiervoor een hypotheek af voor 10 jaar tegen een rente van 5%.

Dirk blijkt niet geheel onvermogen te zijn, want in de 30 jaar dat hij in Buxtel zal wonen koopt hij verschillende percelen grond. Vooral omstreeks 1843 als Buxtel geld nodig heeft om het nieuwe gemeentehuis te kunnen financieren. Zo koopt Dirk van de gemeente Buxtel gronden op de Beukums, Munsel, de Breede Heide en de Bunders. Naast zijn huis aan de Rechterstraat bouwt hij twee huisjes, die hij gaat verhuren. Later zal Petrus de Visser hier een broodbakoven in bouwen.

Aan de Oirschotse grindweg koopt hij verschillende stukken heide, die door hem ontgonnen worden en waarop een huis gebouwd wordt. Na het overlijden van zijn vrouw in 1859 moet haar nalatenschap verdeeld worden tussen Dirk en hun zoon Johannes Dirk. Daartoe worden veel gronden verkocht. Uiteindelijk worden hun gezamenlijke eigendommen bij openbare verkoping in logement Het Fortuin aan de Markt in Buxtel verkocht. Het huis aan de Rechterstraat en de twee huisjes in de Wiemelhoek worden door Leonardus de Visser gekocht

ten behoeve van zijn broer Petrus de Visser. Voor deze drie huizen betaalt De Visser totaal 1285 gulden.

Dirk gaat in 1861 met pensioen en verhuist in 1863 naar Hedikhuizen, waar hij tot zijn dood, in 1874, fortificatiewachter zal zijn bij de inundatiesluis en het fort te Hedikhuizen.

Politie

Tussen 1833 en 1861 is Dirk Pastoor veldwachter in Boxtel. Het beroep van veldwachter is niet zoals wij de huidige politieagent kennen. Naast de gemeenteveldwachter kende Boxtel ook een klapwaker, die reeds in de 17e eeuw werd belast met 'politiedienst', voornamelijk nachtwacht in Boxtel. Sinds 1818 kent Boxtel ook een brigade Koninklijke Marechaussee. Dit politiekorps wordt in 1814 door Willem I in het leven geroepen met de Franse gendarme als voorbeeld. Aan het eind van de 19e eeuw kent Boxtel ook nog Rijksveldwachters en in 1932 krijgt Boxtel gemeentepolitie. Na de oorlog verdwijnt de Koninklijke Marechaussee en hiervoor in de plaats komt een brigade bereden Rijkspolitie en Veldpolitie.

Naast het surveilleren door de gemeente Boxtel en vooral in het buitengebied, wordt veldwachter Dirk Pastoor aangesteld als 'extraordinair opzigter der jagt' ofwel buitengewoon jachtopziener. Ook wordt de veldwachter (en na 1846 de beide veldwachters) belast met het betekenen van stukken ter vervolging van plaatselijke belastingen. Verder worden de veldwachters in 1861 belast met surveillance betreffende de plaatselijke belastingen op gedistilleerd.

Als Dirk Pastoor in 1833, amper twee maanden als veldwachter is aangesteld, overkomt een tweetal van zijn vroegere collega's een ongeluk met dodelijke afloop. Op 10 mei 1833 zijn twee kanonniers van de rijdende Artillerie, batterij nr. 10 met hun paarden in de Dommel verdronken. Het opgemaakte proces-verbaal vermeldt dat 'men vruchteloos geprobeerd heeft beide kanonniers te redden hetgeen niet gelukt is omdat zij in een diepe kolk hun graf gevonden hebben'. Een arts van het militaire onderdeel heeft de lijkschouwing verricht. Ook de beide paarden zijn bij het ongeval omgekomen.

Uit een scala aan voorvallen en processen-verbaal haal ik er één uit.

Bedelarij;

Veldwachter Dirk Pastoor maakt proces-verbaal op ter zake bedelarij. Hij arresteert omstreeks 10.00 uur, op 26 maart 1852, Johanna Stormhuis, vrouw van Adriaan van Esch ter zake bedelarij. In het proces-verbaal staat te lezen: "Johanna Stormhuis had aan de woning van de zeer eerwaarde heer Franciscus Antonius de Wijs, pastoor dezer gemeente om een aalmoes gevraagd. Door de dienstmeid, Johanna Engelen, werden haar drie centen gegeven"

Eervol ontslag als veldwachter

In september 1861 wordt Dirk Pastoor eervol ontslagen als veldwachter van de gemeente Boxtel met toekenning van een pensioen van 50 gulden per jaar. In het jaarverslag van de gemeente Boxtel staat te lezen: 'In het personeel der politie-beambten heeft eene verandering plaats gehad. Door het pensioneren van den Veldwachter Dirk Pastoor is in zijne plaats aangesteld Theodorus Neerhoff'.

Op 28 april 1863 verhuist weduwnaar Dirk Pastoor naar Hedikhuizen, zijn vrouw is in 1859 in Boxtel overleden.

Hij wordt daar aangesteld als fortificatiewachter bij het in 1860 gebouwde fort, dat onderdeel uitmaakt van de nieuwe Hollandse waterlinie. Zijn zoon Johannes Dirk, beeldhouwer van beroep is in 1850 in 's-Hertogenbosch getrouwd met Anna Maria Peeters en woont dan in Den Bosch. Op 11 augustus 1863 hertrouwt Dirk Pastoor in Hedikhuizen op 66 jarige leeftijd met de 32 jaar jongere Buxtelse Johanna Timmermans. Zij was eerder getrouwd geweest met de Belgische Dominianus de Galan die op 20 september 1862 overleed. Haar twee kinderen verhuizen mee naar Hedikhuizen.

Theodorus en Cornelis Pastoor

In 1864, op 9 april, wordt uit het huwelijk van Dirk Pastoor met Johanna Timmermans een zoon geboren, Theodorus en op 23 juli 1866 een zoon Cornelis. Vader Dirk is dan al 70 jaar. Zelfs als Dirk 75 jaar oud is wordt er nog een zoon Wilhelmus geboren. Echter deze Wilhelmus zal op 5 jarige leeftijd in Boxtel overlijden.

Dirk zelf overlijdt op 19 oktober 1874 te Hedikhuizen. Zijn weduwe, Johanna Timmermans verhuist weer naar Boxtel, samen met haar twee kinderen uit haar eerste huwelijk en haar drie kinderen uit haar tweede huwelijk met Dirk Pastoor. Dirk laat drie zonen na, die voor een rijk nageslacht gezorgd hebben.

Johannes Dirk, geboren te 's-Hertogenbosch op 2 november 1822 verhuist in 1850 naar zijn geboortestad en trouwt met Anna Maria Peeters. Zij krijgen tien kinderen. De 'Bossche' tak van de familie Pastoor.

De jongste zoon Cornelis, geboren 23 juli 1866 trouwt in

1889 te Sint Oedenrode met Henrika van der Vleuten. Zij krijgen 5 kinderen. Ook hier overlijden twee kinderen op jonge leeftijd. Na de bevalling van het vijfde kind sterft ook moeder Henrika na 3 maanden op 30 december 1896 te Helmond.

Cornelis hertrouwt in 1897 met Anna Maria van Erp uit Geffen. Zij krijgen vier kinderen. Nagenoeg alle nakomelingen van Cornelis Pastoor wonen in Helmond en omgeving, de 'Helmondse tak'.

Theodorus Pastoor

Zoon Theodorus, geboren op 9 april 1864 trouwt in Boxtel op 29 januari 1892 met Johanna Maria van den Broek. Dit is de Boxtelse tak van de familie Pastoor. Zij krijgen 16 kinderen, waarvan er drie op zeer jeugdige leeftijd overlijden.

Theodorus is schoenmaker en slager van beroep. Hij woont aan de Eindhovensesteenweg (Fellenoord)

Theodorus overlijdt op 13 januari 1935 en wordt begraven op het kerkhof van de Sint Petruskerk

De oudste zoon van Theodorus Pastoor is Hendrikus, geboren op 2 februari 1889 in Boxtel. Beter bekend als schoenmaker Harrie Pastoor. Harrie trouwt in 1915 met Johanna Maria van den Berselaar. Zij krijgen 8 kinderen, waarvan de laatste op 22 februari 1926 levenloos ter wereld komt. Zes weken later overlijdt ook zijn vrouw. Harrie hertrouwt met de dertien jaar oudere Cornelia Kuypers uit 's- Hertogenbosch.

Harrie Pastoor had een schoenmakerij en schoenwinkel op de hoek van de Rechterstraat en de Molenstraat. In oktober 1944 wordt de Zwaansche brug door de Duitsers opgeblazen. Ook van het huis van Harrie Pastoor bleef niets over.

Harrie overlijdt in 1964 te 's-Hertogenbosch.

Harrie Pastoor in 1944 (Pierre Janssen schilderde het ook in 1947)

In de familie Pastoor komen veel kunstenaars en amateurkunstenaars voor. De schilderkunst lijkt er wel met de paplepel te zijn ingegoten. De schoonvader van veldwachter Dirk Pastoor, Joannes Franciscus Mardulijn (1751-1843) is in Mechelen een bekend schilder. Hij schildert veel stadsgezichten en religieuze prenten. In

de Helmondse tak komen verschillende schilders voor maar ook een edelsmid (Willem Pastoor) waarvan exposities worden gehouden in Nuenen en in 's- Hertogenbosch.

In de Boxtelse tak komen ook veel schilders voor. Van Harrie Pastoor zijn verschillende werken bewaard gebleven. Ook onder de kinderen van Harrie Pastoor worden schilders gevonden.

Ad, Joke en Theo Pastoor, drie kunstschilders
(foto tijdens expositie Theo in november 2008)

In de Bossche tak komen ook meerdere kunstenaars voor. De oudste zoon van Dirk (Johannes Dirk) is beeldhouwer en werkt aan de restauratie van de St. Jan. Zijn zoon Franciscus Henricus Joannes Pastoor (1853- 1920) is architect en heeft verschillende Bossche gebouwen getekend, die vandaag de dag nog te aanschouwen zijn. Een zoon van deze architect, Johannes Dirk Franciscus Pastoor (1888-1936) is hoofdredacteur van de Noord-Brabantse Courant, de voorloper van het Brabants Dagblad.

Familiegeschiedenis

Al met al een familie, waarvan het zoeken naar de geschiedenis een bijzonder mooie bezigheid is. Een familienaam die terug gaat naar Kleve omstreeks 1660.

Waar de naam precies vandaan komt is (nog) niet bekend, maar het zou meer dan toeval kunnen zijn dat in Spanje veel mensen voorkomen met de naam Pastor (Herder) en dat in 1648 de 80-jarige oorlog en Spaanse overheersing wordt beëindigd, waarbij niet uitgesloten moet worden dat niet alle Spanjaarden ook weer netjes naar huis gingen. Dat de naam voor het eerst opduikt in en om Kleve wil niet zeggen dat de naam een Duitse oorsprong heeft.

Uit het stamboomonderzoek naar de familie Pastoor is gebleken dat Dirk de eerste persoon was met de achternaam Pastoor, die zich in Boxtel vestigde.

Van alle nu in Boxtel wonende personen met de achternaam Pastoor is met 99% zekerheid te stellen, dat zij afstammen van veldwachter Dirk Pastoor.

In 1980 krijgt een weg (zandpad) de naam 'Pastoorsbos' Het zandpad ligt ter hoogte van de Oirschotse grindweg, waar Dirk Pastoor veel stukken grond kocht en later ook een huis bouwde.

We stoken hier niet voor de mussen

Door Hanneke van der Eerden

Op doorreis in België moet ik tanken. Inclusief het 'kwartje van Kok' betaal ik in ons land ongeveer 50 eurocent per liter meer. We zijn weer in een energiecrisis beland. Hoe we warm blijven en licht brengen in de donkere uren houdt de mens al eeuwen bezig. Met hout en turf, toortsen en kaarsen wordt warmte en licht binnengehaald. Behalve behaaglijk worden op het knapperend haardvuur de maaltijden bereid. Hetzelfde geldt voor verlichting, waarmee de productieve uurtjes uitgebreid worden. In de 19^e eeuw vraagt de opkomende industrie nieuwe energiebronnen om machines te laten draaien. Er komen motoren op kolen, stoom en diesel en er verschijnen gaslampen en elektrisch licht. Hier in Boxtel draaien onze weverijen en wasserijen op de nieuwe krachtbronnen, evenals de door Boxtel tuffende treinen. Steenkool komt uit de Limburgse mijnen, die gestut worden met hout uit de Boxtelse productiebossen. En stroom wordt hier opgewekt door onze eerste elektriciteitscentrale, later overgenomen door de PNEM...

De meesten van onze naoorlogse generatie groeien op in zuinig verwarmde en schaars verlichte huizen, waarvan het merendeel nog geen centrale verwarming heeft. In de woonkamer staat een kolengestookte haard, de rest van het huis is onverwarmd en wee degenen die de kamerdeur niet dichtdoet. 'Doe de deur dicht...' roepen onze ouders continue. In de kamer en in elk ander vertrek is slechts één centraal lichtpunt. Er wordt verwacht dat je geen licht laat branden in een ruimte waar niemand is. 'Licht uit...' roepen ze ons daarom net zo vaak na, waardoor we steeds meer overtuigd raken dat energie schaars en duur is.

Deze mening verandert wanneer in 1959 in Slochteren het grootste aardgasveld van Europa wordt gevonden. Vanaf 1963 vervangt het aardgas het mijngas en wor-

den nieuwbouwwijken massaal daarop aangesloten. De regering besluit tot een geleidelijke reductie van de steenkoolproductie en in 1974 sluit de laatste mijn in Limburg. We sluiten de ogen voor de massale Limburgse werkloosheid, want het Groningse aardgas vult de Nederlandse schatkist en maakt ons tot een rijk en welvarend land. Velen kunnen een tv aanschaffen en een eigen auto wordt steeds beter bereikbaar. De verwarming gaat overal een graadje hoger. Ontdaan komen mijn ouders thuis van een bezoek bij kennissen in een nieuwbouwwoning: 'De verwarming aan en de ramen open... het moet niet gekker worden!' Niemand maakt zich zorgen en is overtuigd dat energie onuitputtelijk is en goedkoop blijft.

Door een ongekeerde economische groei in de naoorlogse jaren neemt de vraag naar energie wereldwijd enorm toe. Tijdens het Arabisch-Israëlijs conflict in 1973 ontstaat een toenemende frustratie onder de bij de OPEC aangesloten Arabische landen over de westerse steun voor Israël. Ze kondigen maatregelen aan tegen landen die partij kiezen voor Israël in deze Jom Kipoeroorlog. De OPEC verhoogt de olieprijs met zeventig procent en verlaagt de olieproductie waardoor de prijs blijft stijgen. Tegen landen die Israël direct steunen, zoals Nederland, wordt een volledige olieboycot ingevoerd. Voor de OPEC-landen betekent de prijsstijging van olie een enorme economische impuls, terwijl de oliecrisis in het Westen resulteert in een regelrechte economische neergang. We herinneren ons allemaal de invoering van autolozes zondagen door het kabinet-Den Uyl als gevolg van deze oliecrisis. Pijnlijk duidelijk wordt dat energie het nieuwe politieke machtsmiddel is.

We zijn ondertussen 50 jaar verder en steeds meer afhankelijk van energiebronnen. Windmolens? Zonnecollectoren? Kerncentrales? Russisch aardgas? De gas- en olieprijsen exploderen. Energie kan niet op... of toch? Energie blijft een aanhoudende zorg.

Boek Historisch Boxtel deel I en II

Door Frank de Bont

Het initiatief van onze Heemkundekring om een boek uit te brengen over Historisch Boxtel in 2020 heeft mij weer jong laten voelen. Spaarde ik in mijn jeugdjaren fanatiek plaatjes van filmsterren, sigarenbandjes, postzegels en voetballers, nu waren het historische plaatjes over mijn huidige woonplaats Boxtel. Geboren en opgegroeid in “de schönste stad van ut láánd” ging ik mij nu verdiepen in de rijke historie van Boxtel aan de Dommel. Gaandeweg werd mijn interesse gewekt om het album compleet te krijgen. Familieleden en kennissen werden aangespoord om toch vooral bij de Jumbo boodschappen te doen om zo het album vol te krijgen. De omzetcijfers van deze grootgrutter uit Veghel heb ik over het jaar 2020 niet bij gehouden, maar het zal ze ongetwijfeld geen windeieren gelegd hebben. Zelfs Anja Schellekens van de voormalige Super De Boer, waar nu de huidige Jumbo gevestigd is, heeft actief mee geholpen om mijn album compleet te krijgen. Volgens haar briefje heeft zij 136 mensen blij kunnen maken met de ontbrekende plaatjes van de 1^e editie van het album met 343 historische afbeeldingen.

Nog steeds in die nare en saaie coronatijd heeft Heemkunde Boxtel, aangemoedigd door het grote succes van het 1^e album, het aangedurfd om een 2^e editie uit te brengen in 2021. Mijn spaarinzicht kwam mij deze keer ook weer goed van pas. Weer werden diverse familieleden en kennissen ingezet om de benodigde 319 historische plaatjes te verzamelen. (Een familielid is zelfs bij de Jumbo in Oisterwijk gaan vragen of zij daar ook historische plaatjes hadden! Zo ver ging hun ‘verzamelwoede’).

Ook deze keer was het niet mogelijk om een ruilbeurs te houden om de ontbrekende exemplaren te bemachtigen. Weer gooide de pandemie veel roet in het beken- de eten. Dan maar boodschappen doen en kijken of er bij de kassa nog wat extra kaartjes werden uitgegeven. Bij elke € 10,- aan boodschappen werd een strookje van 4 plaatjes afgegeven. Zij hadden blijkbaar de instructie gehad om niet voor de charmes van het winkelend publiek te vallen en zich strikt aan de gemaakte afspraak te houden. Omdat ik een scanner gebruikte kon ik zien of ik al aan het ronde bedrag was bij het afrekenen. En daarom kon ik mij ook niet altijd aan het bekende boodschappenlijstje houden. Iets lekkers erbij en het bedrag was afgerond! (Hoe leuk kan zoiets zijn).

De omzet van de Jumbo-winkels in Nederland bedroeg bij het afsluiten van het jaar 2021 een bedrag van 9,9 miljard euro. Men had een totaalomzet van 10 miljard

euro verwacht. Aan de winkel in Boxtel heeft het zeker niet gelegen dat men wat achter bleef bij die verwachting!

Ook dit jaar was er geen ruilbeurs mogelijk wegens Corona. Na afloop van de actie kon men de ontbrekende plaatjes vermelden op een formulier met de juiste nummers. Ook de (vele) dubbele plaatjes werden ingenomen. Een heel leger van vrijwilligers heeft daarna gezorgd dat iedereen zijn of haar album alsnog compleet kon krijgen. Dat moet monnikenwerk geweest zijn met zoveel enthousiaste spaarders!

Ook ik heb mijn ontbrekende plaatjes opgehaald en een pak dubbele plaatjes ingeleverd. Echter...er was een foutje gemaakt. Plaatje 237 werd dubbel geleverd en daarom maar contact met de Jumbo opgenomen. Kon het ophalen in het kantoor van de filiaalmanager Oskar Martens. Zo kom je nog eens ergens!

Alles is goed gekomen en mijn album is helemaal compleet met het ontbrekende nr. 227. (Café “De Witte Muis” aan de Van Salmstraat. Wie heeft daar niet uren doorgebracht?)

Mijn grote dank gaat uit naar iedereen die hieraan heeft meegewerkt. Maar vooral aan al die vrijwilligers die honderden plaatjes en nummers hebben gesorteerd om toch voor iedereen het album compleet te maken. Geweldig!

In het 1^e album zag ik op de eerste bladzijde staan: Productie: de Bondt Grafimedia Communicatie, Barendrecht. www.de-bondt.nl

Geen familie van mij. Anders zou ik mogelijk uitgesloten zijn van deelname aan deze uitgave. Dan had ik een hoop pret gemist. Pff.

Jachtrust

Door Christ van Eekelen

Huize Jachtrust in 1807. Tekening BHIC

Uit oude geschriften blijkt, dat Jachtrust op een heuvel staat in dit toen zeer waterrijke en vaak overstroomde gebied. Het gebouw met de bijbehorende stallen en boerderijen, is oorspronkelijk het middelpunt van een bosrijk landgoed, aan de rand waarvan zich eeuwen geleden 'de Reus van Jachtrust' moet hebben geworteld. Deze kolossale populier (in de volksmond 'Canada' genoemd) genoot tot in de verre omtrek bekendheid. Op het moment dat hij gekapt wordt, heeft hij een omvang van 5,25 meter. De 12 cm dikke schors wordt voor negentig gulden verkocht. Er worden kurkdoppen van gemaakt, die dienst doen als drijf materiaal voor visnetten.

Huize Jachtrust

Van de historie van Jachtrust blijft veel in het duister. Het bouwjaar van de 'Witte Villa' kan niet achterhaald worden, evenmin als de eerste eigenaar. Wel is bekend wie het landgoed vanaf 1773 bewoont. In mei van dat jaar wordt het landgoed aangekocht door mr. A.W. Tijbosch. Van juli 1808 tot december 1823 is Jachtrust het bezit van mr. M. de Roo van Wulverhorst. In 1823 wordt de heer P.J. van Bommel eigenaar tot augustus 1825, als het buitenhuis wordt gekocht door A.W. Verster, die het in maart 1832 overdoet aan H. de Wijs. De heer H. de Wijs, is de broer van de toenmalige deken van Boxtel, F. de Wijs, en is lid van de Provinciale Staten van Noord Brabant en medeoprichter van het R.K. Dagblad 'De Tijd'. H. de Wijs bewoont Jachtrust alleen in de zomermaanden.

Op 9 april 1854, 78 jaar oud, overlijdt De Wijs. Vier jaar later, in juli 1858, als ook zijn vrouw overlijdt, gaat Jachtrust over in eigendom naar de heer Heijrmans, groothandelaar in scheepsbenodigdheden te Rotterdam. Een voor die tijd belangrijke bijkomstigheid is, dat de heer Heijrmans protestant is. Hij koopt het landgoed voor zijn zoon, die er echter niet wil wonen.

In oktober 1867 verkoopt Heijrmans Jachtrust (maar niet het bijbehorende land) aan generaal F.K. Schultze. Schultze wordt in 1825 geboren. Als militair is hij in Nederlands Indië herhaaldelijk onderscheiden. Zowel eervolle vermeldingen als de Militaire Willemsorde vallen hem ten deel. Verder krijgt hij 'De Ere Sabel' voor de tweede expeditie naar Palembang in 1859. In 1886, na de dood van de generaal, die in Boxtel begraven ligt, gaat Jachtrust weer over in handen van Heijrmans.

Als in 1900 veel Franse kloosterlingen door de sektarische wetten van Combes met verbanning bedreigd worden, zoekt een aantal zusters Trappistinnen alvast een goed heenkomen naar Nederland. Door bemiddeling van een zekere Jan van Lieshout kopen ze in 1903 Jachtrust. De zusters gaan wonen in de "Witte Villa". De eerste nacht verloopt verre van rustig. In de schoorsteen heerst een hels lawaai en ondanks de strenge regels die hen verbieden contact te zoeken met de buitenwereld, vluchten de zusters in paniek naar de dichtstbijzijnde boerderij. Uit het onderzoek dat de burens instellen blijkt dat het lawaai veroorzaakt wordt door een paar uilen, die in de schoorsteen hun nest hebben gebouwd. De zusters hebben op Jachtrust geen gemakkelijk leven gehad. Omdat ze geen eigen middelen van bestaan hebben, lijden ze veel armoede. Ze moeten dan ook vanuit Frankrijk materieel worden ondersteund. Als daarna ook nog de Franse franc devalueert, wordt besloten terug te keren naar het op dat moment weer gastvrije Frankrijk. In 1920 wordt Jachtrust aangekocht door de Algemene Commissie voor Kinderbescherming. De Fraters van Tilburg worden de nieuwe bewoners.

Aldus komt in 1920 Huize De la Salle, vernoemd naar Johannes Baptist de la Salle, tot stand. Hier wordt speciaal onderwijs gegeven. In 1932 wordt ten behoeve van het landbouwkundig onderwijs een boerderij ingericht. In 2006 gaat De la Salle op in de Koraal Groep.

Generaal Karel F. Schultze

100 jaar geleden in Boxtel.....

Plechtige inzegening Huize De La Salle in mei 1922

Door Christ van Eekelen

Ondermeer Mgr. Diepen, bisschop van Den Bosch en burgemeester van Boxtel, Van Beek staan op de foto die gemaakt werd bij de inwijding van Huize de La Salle in mei 1922

Uit de krant Het Huisgezin van 15 mei 1922
(een klein deel uit een paginagroot krantenartikel)

De heer J. Wagenaar, president der commissie voor kinderverpleging te 's-Bosch, hield de volgende rede:

Doorluchtige Hoogwaardigheid, Hoog Eerwaarde, Hoog Edelgestrengte Zeer Eerwaarde en Wel Eerwaarde Heeren, Geachte Confraters!

De Vereeniging van den H. Vincentius Paulo te 's-Hertogenbosch, die vóór enkele dagen in verheven feeststemming mocht herdenken den dag, waarop zij vóór 75 jaren in Noordbrabant's hoofdstad werd opgericht en de Algemeene Commissie voor Kinderverpleging en Kinderbescherming, onderafdeeling van die vereeniging, beleven heden een zeer merkwaardigen dag, een dag, waarop, naar ik hoop, die vereeniging in lengte van dagen met groote dankbaarheid jegens God moge terugzien. Dat Gij doorluchtige Heeren, hoogwaardigheidsbekleeders in kerk en maatschappij de plechtigheid, welke wij thans hier vieren, met uwe hooge tegenwoordigheid hebt willen vereeren, niet het minst, dat Gij hooggevierde Bisschop van ons diocees de plechtige inzegening van het Gesticht persoonlijk hebt willen verrichten, stemt ons allen, leden van de St. Vincentius-Vereeniging, tot groote vreugde en erkentelijkheid. Gij zult het zeker billijken, dat wij daarin zien de bevestiging van het door ons immer gekoesterde vertrouwen, dat Gij instemt met, dat Gij Uwe goedkeuring hecht en bereid zijt Uwen veelvermogenenden steun te

geven aan het belangrijk, bij uitnemendheid sociaal en charitatief werk, dat hier staat verricht te worden.

Omtrent de historie van dit tot Opvoedingsgesticht omgebouwd landgoed kan ik kort zijn. De gevel van het hoofdgebouw aan de tuinzijde wijst wel aan in welken tijd het zoo ongeveer werd opgetrokken. De bestemming, welke de stichter er aan wilde geven blijkt eenigszins uit zijn ouden naam „Jachtrust”. Een zeer bijzondere omstandigheid waaraan ik meer waarde hecht, dient nog vermeld. In dit huis vonden gedurende ruim 25 jaren haar schuiloord eenige uit Frankrijk verdreven Zusters Cistercienserinnen ; deze zusters bouwden o.m. de aan het hoofdgebouw onmiddellijk aansluitende kapel, die door ons voor een gedeelte als kapel behouden is. Nadat haar terugkeer tengevolge van den gewijzigden

stand van zaken daar te lande was mogelijk gemaakt, zijn de Eerwaarde zusters naar haar geliefd Vaderland teruggekeerd, hier in onze zorgen achterlatend het stoffelijk overschot van een drietal in dit huis overleden en op 't kleine kerkhof in onzen tuin begraven vrome, ik zou durven zeggen heilige zusterkens. Moge deze plaats, waar gedurende een kwart eeuw de vrome Cistercienserinnen hebben gebeden, gestreden en geleden, blijken in geestelijken zin dermate voorbereid te zijn, dat het werk, hetwelk thans hier staat ondernomen te worden, de gelukkige, vooral geestelijke vruchten er van plukken zal. Het doel onzer Stichting Mijne heeren, is U Allen bekend. Hier zal aan de naar lichaam en geest meest steun en leiding behoevende kinderen, die dreigen te zetten of misschien reeds gezet hebben een eersten stap op den weg des verderfs. (Regeeringskinderen) en aan kinderen van helaas plichtvergeten ouders, die uit hun ouderlijke macht door den Rechter moesten worden ontzet, (Voogdijkinderen), eene opvoeding gegeven worden, welke hem voor goed voert uit het milieu van waaruit zij tot ons gebracht zijn en hen moet vormen tot jongemannen, toegerust met zoodanige deugd en kennis en ervaring, dat zij, eenmaal den meerderjarigen leeftijd bereikt hebbend, zich niet meer thuis gevoelen bij en met degenen van wie zij tot ons kwamen en zich ten volle in staat weten een leven te beginnen en voort te zetten, dat niet alleen hunnen persoon tot tijdelijk en eeuwig geluk maar ook der gemeenschap tot heil zal zijn. Of wij dit groote doel zullen bereiken, weet God alleen.

Nostalgia Varia....

Door Henk van Beers

In 1668 onderzoekt een jonge arts Zwitserse huursoldaten, die actief in het buitenland overvallen worden door heimwee. Voor dit pijnlijke verschijnsel bedenkt hij de term nostalgie, een van oorsprong Grieks woord dat 'terugkeer' en 'pijn' betekent. Hij leent het woord van de dichter en zanger Homerus, die 800 jaar voor Christus verhaalt over Odysseus, die strijdend in Troje continue terugverlangt naar zijn geliefde Penelope. Anno 2022 kennen wij nostalgie als het verlangen naar een romantisch verleden, ook een soort heimwee. Er is dus niets nieuws onder de zon, want sinds mensenheugenis verlangt de mens naar gouden momenten uit vroegere tijden. Bij voorkeur worden die dan stevig opgepoetst, zodat ze met de dag mooier worden. Kijk maar eens om je heen, hedendaagse foto's worden voorzien van sepia filters, verouderde woorden als 't Swaentje', het 'Vosken' en 'Ons Honk' verschijnen op gevels, terwijl hedendaagse huizen in nieuwbouwwijken worden voorzien van historiserende trapgevels. In de moderne centra van onze dorpen en steden wandelen in historische dracht uitgedoste figuren tijdens drukbezochte boerenmarkten en braderieën. Menig schrijver in spe zit gebogen over zijn computer, drukdoende met het onderzoeken van de geschiedenis van de eigen voorouders. Om kort te gaan, het passato, het verleden leeft als nooit tevoren.

Zeergeleerde heren en een enkele dame zien deze verschijnselen als een reactie op de ingrijpende veranderingen van onze moderne tijd. En die zijn zeker niet gering. De opkomst van internet en mobiele communicatie vergelijken ze zelfs met de uitvinding van de boekdrukkunst. En zeggen zij dan in een en dezelfde adem 'Nostalgie lijkt blijvend deel te zullen uitmaken van de moderne tijdservaring, zeker in tijden van viraal onheil, ook al omdat het materiaal dat nostalgie oproept als liedjes, foto's, series en films in steeds toenemende mate voorhanden is via allerlei digitale kanalen.' In wat meer door de weekse taal: Wie om zich heen kijkt, ziet dat ons leven doorspekt is van nostalgie. 'Nostalgie is een reëel bestaand gevoel en een symptoom van wat er aan de hand is in onze samenleving' schrijft Eelco Runia, psycholoog bij de Afdeling Huisartsgeneeskunde van de Erasmus Universiteit. En hij vervolgt met 'Het is een verlangen naar een toekomst. Veel 'hardwerkende Nederlanders' willen terug naar een tijd toen er nog wel perspectief was.'

Dat er in de huidige tijd geen perspectief meer is waag ik overigens hardop te betwijfelen. Wel constateer ik,

Oproep aan de leden

ook bij mezelf, dat nostalgie een relatie heeft met de eigen kindertijd of schooljaren. Jeugdsentiment vertaalt zich bijvoorbeeld in bepaalde plaatsen die ik als kind ooit bezocht, speelgoed dat ik had, van toen, televisieprogramma's of films waar ik naar keek of de onbezorgde en veilige sfeer waarin ik opgroeide. Niet dat het vroeger altijd 'beter' was, maar toch... Waren the Beatles, the Cats en Elvis niet veel beter? En de straten niet veiliger? En leerde ik niet veel meer op school? De zomers droger en de winters kouder? Zo kan ik nog wel een tijdje doorgaan. Van herinneringsverfraaiing kun je binnen de kortste keren je hobby maken. Ongetwijfeld kunt u dit rijtje aanvullen. Daarom weet ik uit ervaring dat u ook uw nostalgische momenten kent. Als u een liedje hoort, iets ruikt of op bezoek met leeftijdgenoten over de schouder terugkijkt naar toen. Daarom wil ik u uitnodigen een breder publiek kennis te laten maken met uw ervaringen uit het verleden. Ze mogen spannend, hilarisch, komisch of sportief zijn. Het mag 10 of 85 jaar geleden gebeurd zijn. Bij voorkeur natuurlijk hier enigszins in de buurt, per slot van rekening zijn we een heemclub. **NOSTALGIA VARIA** biedt u daartoe een podium. Nostalgia Varia wil uitgroeien tot een vast rubriekje waarin leden aan het woord komen, die ons meenemen naar een aardig nostalgisch moment. Een leuk liedje, een fraai boek, een perfect kroegje, uw eerste communie of favoriete televisieprogramma, schoolervaring of uw eerste werkdag, een bijzondere sportwedstrijd of de eerste keer van de hoge duikplank, enz. Onderwerpen te over, voor elck wat wils... U kunt uw pennenvruchten inzenden aan de redactie van dit blad, zie daartoe achterzijde van dit blad. Heeft u een aardige ervaring, maar wat moeite met schrijven, geen nood, wij helpen u graag. Succes!

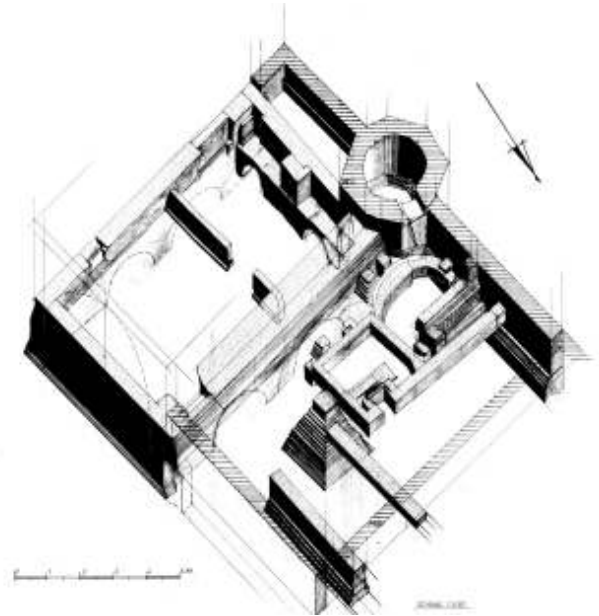
Geschiedenis van de heerlijkheid Boxtel-Liempde en kasteel Stapelen

Door Ger van den Oetelaar

Kasteel Stapelen is samen met de Sint-Petrusbasiliek het bekendste monument in Boxtel. In de jaren zestig is er onder leiding van Adriaan van Abeelen uitgebreid bouw-historisch en archeologisch onderzoek gedaan, professioneel begeleid (door prof. Jaap Renaud) en samen met veel Buxtelse vrijwilligers. Dit heeft veel gegevens opgeleverd die nooit gepubliceerd zijn. Ook is er aanvullend onderzoek gedaan door Ruud van Nooijen naar het functioneren en de bewoning dat ook publicatie behoeft. Ruud heeft vooral aandacht besteed aan de heren van Boxtel & Liempde, hij borduurde gedetailleerd voort op het onderzoek van met name Jean Coenen en pater Hans de Visser.

Er wordt nu een publieksvriendelijk boek gemaakt dat ook kasteel Stapelen neerzet in een wat bredere context zoals bijvoorbeeld de relatie met het oudste leembos in Het Groene Woud: Velder. Projectleider Christ van Eekelen heeft op een succesvolle manier ook genoeg subsidies binnengekregen.

Kasteel Stapelen is vanwege de ligging nabij het Buxtelse centrum en de Dommel erg verbonden met de identiteit van Boxtel. Voor de identiteit en het erfgoed is in Boxtel veel belangstelling, daarom is het van belang dat de onderzoeksresultaten naar buiten komen. De paters Assumptionisten betrokken omstreeks 1915 het kasteel en besloten tot de verkoop in september 2018 van het klooster. Ook dat zorgde voor extra belangstelling voor Stapelen. Ger van den Oetelaar zwaluwstaartte de twee totaal verschillende bijdragen die Adriaan en Ruud le-

verden en vulde de ontbrekende stukken aan. Hiermee zijn er drie auteurs actief aan deze nieuwe uitgave van Heemkunde Boxtel, waarbij veel gebruik gemaakt werd van Beeldbank Boxtel. Het manuscript was rond 1 januari 2022 klaar, geredigeerd en wel door Bea Schoenmakers-Hurks. Inmiddels is ook de eerste proefdruk klaar en is de titel bekend: 'Geschiedenis van de heerlijkheid Boxtel-Liempde en kasteel Stapelen'. Alle betrokkenen zijn te spreken over de mooie vormgeving die door Feike de Keijzer-Jansen van Pictures Publishers tot stand is gebracht. Het boek wordt nog dit jaar gepresenteerd zodat het voor alle Buxtelingen en Liempdenaren verkrijgbaar is.

Indien onbestelbaar:
De Houtbreker 23, 5283 ME Boxtel

U wilt een stukje schrijven!

U mag zelf ook kopij aanleveren voor een van de volgende nieuwsbrieven. Lever uw tekst aan als Word-bestand en voeg daar eventuele foto's bij.

Colofon

WEBSITE: www.heemkundeboxtel.nl

BEELDBANK: www.beeldbankboxtel.nl

BOEKENBANK: www.boekenbankboxtel.nl

BIDPRENTJES : www.bidprentjesboxtel.nl

FACEBOOK: www.facebook.com/heemkundeboxtel

VOORZITTER:

Henk van Beers

E-mail: voorzitter@heemkundeboxtel.nl

PENNINGMEESTER:

Nellie van den Brandt-Boselie

E-mail: penningmeester@heemkundeboxtel.nl

Rek.nr.: NL79 RABO 0128712880

t.n.v. Heemkundekring Boxtel

SECRETARIS EN LEDENADMINISTRATIE:

Christ van Eekelen

De Houtbreker 23

5283 ME Boxtel

Telefoon: 0411-675818

E-mail: secretaris@heemkundeboxtel.nl

REDACTIE:

Christ van Eekelen

Hanneke van der Eerden

Nellie van den Brandt-Boselie

E-mail: redactie@heemkundeboxtel.nl

Juni 1948

Anny Doevendans-Kennis schreef:

Toen alle 'Boxtelse Mariniers' thuis waren uit Indië na een reis van Oostende, België, naar Schotland, en vandaaruit naar Amerika waren geweest voor een stevige opleiding!

Na de capitulatie van Japan, 15 augustus 1945, vertrokken zij naar het toen genoemde Nederlands Indië. Toen ging men een voetbalwedstrijd organiseren van een Mariniers elftal tegen een elftal van de Landmacht. Het was in juni 1948. Wat hebben we gelachen en met mij heel veel Boxtelse mensen, die voor weinig geld kwamen kijken. De opbrengst was voor het Katholiek Thuisfront. Er waren maar een paar 'echte' voetballers bij en met de spelregels namen men het niet zo precies. 's-Avonds nog een gezellige avond bij Van der Meijden, waar natuurlijk veel herinneringen opgehaald werden. Reuze gezellig. De Mariniers hadden gewonnen, dus dit is met recht 'Oude Glorie'

v.l.n.r.: bovenste rij: Broer van der Meijden, Paul Hendriks, Tonnie Eipelaar, Jan van Berkel en Van de Biggelaar.

Onderste rij: Jo van Esch, Piet Doevendans, Jan van de Broek, Antoon Doevendans (de keeper die weinig van voetbal wist), Theo v.d. Vloet (Vloetje) en Pennings. *(foto uit de collectie van Kees Doevendans)*

Jaaroverzicht Heemkunde Boxtel 2022

7 april	Jaarvergadering en uitreiking Heemkundepluim
21 april	lezing Emancipatie van Brabant door Cees Slegers
17 september	Open Monumentendag
22 september	lezing Winterfeesten, van Sint Maarten tot Pasen door Ineke Strouken
24 september	Grote excursie
20 oktober	lezing Bevrijding van Boxtel door Dirk Paagman
24 november	lezing Wonderen in het zonlicht door Hans van den Broek